

N:o 19.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse af § 27 mom. 1 värnpliktslagen den 14 juni 1901; gifven Stockholms slott den 21 januari 1910.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att antaga en så lydande

Lag

om ändrad lydelse af § 27 mom. 1 värnpliktslagen, den 14 juli 1901.

Häri genom förordnas, att § 27 mom. 1 värnpliktslagen skall erhålla följande ändrade lydelse:

§ 27.

1. Värnpliktig är, sedan han blifvit inskrifven, skyldig att för sin utbildning tjänstgöra under fredstid i det antal dagar, som här nedan angives, nämligen:

Värnpliktiga
utbildnings-
tid.

a) vid *fotfolket, positionsartilleriet, fästningsartilleriet, fästningsingenjörtrupperna och trängen* i sammanlagdt tvåhundrafyrtio dagar, hvilken tjänstgöring, på sätt Konungen närmare förordnar, skall fullgöras:

med en första tjänstgöring (rekrytskola) om etthundrafemtio dagar under andra året; samt

med en repetitions-(regements-)öfning om trettio dagar under hvart och ett af andra, tredje och fjärde åren;

b) vid rytteriet, fältartilleriet samt fältingenjör- och fälttelegraftrupperna i sammanlagdt trehundra sextiofem dagar, hvilken tjänstgöring, på sätt Konungen närmare förordnar, skall fullgöras:

med en första tjänstgöring (rekrytskola) om tvåhundraåttioen dagar, som tager sin början under första året, samt med en repetitions-(regements-)öfning om fyrtiotvå dagar under hvart och ett af andra och tredje åren;

c) vid flottan i sammanlagdt trehundra dagar, hvilken tjänstgöring, på sätt Konungen närmare förordnar, skall fullgöras:

af de i § 25 mom. 1 a) nämnda värnpliktiga äfvensom af andra å sjömanshus inskrifna värnpliktiga till det antal Konungen bestämmer i en följd under första och andra året eller, där Konungen till följd af särskilda omständigheter pröfvar nödigt, under allenast andra året,

af dem, som utan att tillhöra sjömanshus jämlikt § 25 mom. 1 b) tilldelats flottan och som därvid inskrifvits till sjötjänst, jämväl i en följd under andra året eller, där Konungen till följd af särskilda omständigheter pröfvar nödigt, med en första tjänstgöring om tvåhundra dagar under första eller andra eller under första och andra året samt med en repetitionsöfning om etthundra dagar under fjärde året,

af till fästningstjänst inskrifna värnpliktiga med en första tjänstgöring om tvåhundra femtioåtta dagar, som tager sin början under första eller andra året, och med en repetitionsöfning om fyrtiotvå dagar under fjärde året, samt

af flottans öfriga värnpliktiga med en första tjänstgöring om tvåhundra dagar under första eller andra eller under första och andra året samt med en repetitionsöfning om etthundra dagar under fjärde året.

För värnpliktig, som tilldelats fotfolket och uttagits till särskild vinterutbildning (skidlöpartjänst), må, på sätt Konungen finner godt förordna, första tjänstgöringen taga sin början redan under första året.

Värnpliktig, uttagen till trängen i förvaltningstjänst eller egentlig sjukvårdstjänst, till stationstjänst vid flottan eller till särskild befattning vid hären eller flottan, så ock värnpliktig, som för utbildning vid Gottlands infanteriregemente uttagits från annat regementes inskrifningsområde, må, på sätt Konungen finner godt förordna, fullgöra honom åliggande tjänstgöring i en följd.

Värnpliktig, som aflagt medicine kandidatexamen och fullgjort där-efter följande föreskrifna propedeutiska kurser och grundläggande tjänstgöring, äfvensom värnpliktig, hvilken aflagt tandläkarexamen, må, på sätt Konungen förordnar, fullgöra två eller flera repetitionsöfningar i en följd.

Repetitionsöfning må icke, där ej Konungen finner nödigt att för särskilda fall annorlunda förordna, äga rum vid de inom Gäfleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län förlagda fotfolksregementen under tiden från och med den 11 juli till och med den 31 augusti samt vid öfriga fotfolksregementen, med undantag af de för sjöfästningarna afsedda, under tiden från och med den 11 juli till och med den 9 september.

Denna lag träder genast efter utfärdandet i kraft.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

O. B. Malm.

*Utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
21 januari 1910.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve TAUBE,
Statsråden PETERSSON,
 HEDERSTIERNA,
 SWARTZ,
 grefve HAMILTON,
 grefve EHRENSVÄRD,
 MALM,
 LINDSTRÖM,
 NYLANDER,
 VON SYDOW.

*Fråga om
utbildning af
skidlöpare
i Boden.*

Departementschefen, statsrådet Malm, yttrade härefter:
»Enligt förslaget till 1901 års härordning skulle i Boden förläggas följande truppförband för att tillika utgöra fästningens fredsbesättning, nämligen: Norrbottens regemente, två divisioner af Norrlands artilleriregemente, sex kompanier af Boden-Karlsborgs artilleriregemente och Bodens ingenjörkår. De värnpliktiga vid dessa truppslag skulle tjänstgöra sammanlagdt 365 dagar.

Riksdagen antog härordningsförslaget med den förändring, att värnpliktstjänstgöringen vid infanteriet, fästningsartilleriet och fästningsingenjörtrupperna nedsattes till 240 dagar. Med anledning häraf varierar besättningens storlek högst betydligt och är särskildt svag under tiden efter repetitionsöfningarnas slut och till bevaringsrekrytskolornas början.

I chefens för generalstaben förslag den 18 juni 1906 till försvarsväsendets stärkande har framlagts ett förslag till besättningsfrågans ordnande. Enligt detta skulle icke blott nyss nämnda värnpliktigas tjänstgöringstid utsträckas till 365 dagar, utan därjämte skulle den fast anställda personalen vid Norrbottens regemente ökas, en kavalleribataljon förläggas till Norrbotten och möjligen äfven så småningom ökning ske af i Bodens besättning ingående truppförband af fästningsartilleriet och fästningsingenjörtrupperna.

Förslag till definitiv lösning af besättningsfrågan.

1907 års generalskommission kräde ytterligare kaderökning vid Norrbottens regemente äfvensom ökning af antalet infanteriet tilldelade värnpliktiga i viss vapentjänst vid samma regemente och upprättandet af en särskild artilleridivision för Boden. Inkallandet till första tjänstgöring skulle ske i två omgångar.

Dessa förslag ligga för närvarande under behandling i den parlamentariska försvarskommittén.

I skrifvelse den 24 december 1908 framhöll emellertid kommandanten att erfarenheten från de senare åren gifvit vid handen, att besättningen i Boden under tiderna mellan beväringsskolorna och repetitionsöfningarna icke ens vore tillräcklig för den i fredstid densamma åliggande vaktgöring och garnisonstjänst i öfrigt.

Kommandantens förslag till interimistisk lösning af besättningsfrågan.

Sedan vederbörande myndigheter yttrat sig öfver berörda skrifvelse, remitterades densamma till särskilda sakkunniga, tillkallade för att åt parlamentariska försvarskommittén verkställa utredning om säkerhetstjänsten vid rikets fästningar. Dessa sakkunniga afstyrkte på det kraftigaste, att bevakningen af fästena skulle ske genom civil personal, samt utvecklade ett redan af kommandanten antydt förslag att råda bot på det i kommandantens berörda skrifvelse omförmälda missförhållandet. Detta förslag var grundadt på att Norrbottens och Västerbottens regementen samt i synnerhet Västernorrlands regemente under sista åren till och med 1907 plägat erhålla betydliga årskontingenter värnpliktiga; och gick förslaget i hufvudsak ut på, att en del af dessa värnpliktiga skulle utbildas i Boden under vintermånaderna och att värnpliktslagen därför skulle så ändras, att värnpliktiga vid infanteriet kunde inkallas redan på hösten första värnpliktsåret.

Efter det de sakkunniga afgifvit sitt yttrande, befanns vid inskrifningsförrättningarna emellertid, att under år 1908 värnpliktskontingenterna vid nyss nämnda tre regementen blifvit betydligt mindre än föregående år; och ansåg jag mig därför icke kunna för Eders Kungl. Maj:t framlägga det uppgjorda förslaget, utan anmodade jag chefen för general-

staben att till Eders Kungl. Maj:t inkomma med nytt förslag angående besättningens i Boden uppbringande till sådan styrka, att den, äfven innan garnisonsfrågan blifvit slutgiltigt löst, blefve något så när tillräcklig för där erforderlig bevakningstjänst.

Inkommende-
ring af indelt
manskap.

Vid slutet af repetitionsöfningarna 1909 gjorde sig behovet af ökad besättning mera kännbart än tillföre. Genom nådigt bref den 11 september 1909 medgaf därför Eders Kungl. Maj:t, att högst 45 man indelt manskap finge inbeordras till tjänstgöring under tiden intill den 1 maj 1910, samt att de inbeordrade härför skulle åtnjuta särskild ersättning, i den mån kommenderingen ej fullgjordes mot befrielse från 1910 års repetitionsöfningar; och skulle de af kommenderingen föranledda utgifter, resekostnader däri inberäknade, af arméförvaltningen förskjutas för att sedermera anmälas till ersättande.

Chefens för
generalstaben
förslag till
interimistisk
lösning af be-
vaknings-
frågan.

Uti underdånig skrifvelse den 19 november 1909 har chefen för generalstaben afgifvit ofvan nämnda från honom infordrade förslag.

Härvid har bemälda chef till en början erinrat om, att det inom generalstaben pågått utredning angående lämpligaste sättet att bibringa viss personal vid infanteriregementena erforderlig *utbildning i skidlöpartjänst*. Denna utredning hade gifvit vid handen, att lämpligaste sättet att nå detta mål vore att kommendera värnpliktiga samt i viss utsträckning fast anställd personal till genomgående af särskild vinterutbildning (skidlöpartjänst) vid truppförband, förlagdt till någon af rikets nordliga delar. Beträffande storleken af den kontingent värnpliktiga, som årligen borde uttagas till särskild vinterutbildning, syntes, i betraktande af det önskvärda antalet på krigsfot af sålunda utbildade värnpliktiga, en årskontingent af 300—400 man böra uttagas, hvarvid dock, så länge erfarenhet ännu saknades om, i hvilken utsträckning uttagningen kunde komma att ske på frivillighetens väg, årskontingenten syntes böra hållas närmare den lägre gränssiffran, dock ej understigande denna. Beträffande valet af truppförband, till hvilket utbildning i skidlöpartjänst lämpligen borde förläggas, vore visserligen ur utbildningssynpunkt att föredraga, att ett sådant truppförband valdes, där vakttjänstgöringen så litet som möjligt komme att göra intrång på trupputbildningen. Då emellertid, därest dylik vinterutbildning blefve förlagdt till Boden, vakttjänst skulle förekomma endast omkring hvar tjugonde, högst hvar fjortonde dag, syntes uti denna omständighet något hinder icke böra möta för vinterutbildningens förläggande till Norrbottens regemente.

Chefen för generalstaben har vidare erinrat därom, att den ifrågasatta särskilda vinterutbildningen icke borde meddelas på sådant sätt, att öfriga utbildningsgrenar eftersattes, och alltså ej fortgå under de värnpliktigas hela öfningstid. För att tillförsäkra de värnpliktiga en grundlig vinterutbildning borde den första repetitionsöfningen fullgöras i följd med rekrytskolan, hvarigenom vunnes en sammanhängande utbildningstid af sex månader. De båda senare repetitionsöfningarna borde fullgöras vid de regementen, hvilka de värnpliktiga tillhörde, då nämligen i annat fall dels utbildning under sommaren uti kompani- och högre förband, hvilken för ifrågavarande värnpliktiga vore af icke mindre betydelse än öfriga, skulle bortfalla, dels ock känslan af samhörighet med de regementen, hvilka de såväl i krig som fred tillhörde, skulle gå förlorad. För att utnyttja vintern blefve det emellertid nödvändigt, att första tjänstgöringen för ifrågavarande värnpliktiga toge sin början redan under första året, omkring den 1 oktober, och fortginge in på det andra med därpå omedelbart följande första repetitionsöfning, eller intill den 1 april. Införandet af en ny bestämmelse uti värnpliktslagen vore därför erforderlig af innehåll, att första tjänstgöringen finge, på sätt Eders Kungl. Maj:t funne godt förordna, taga sin början redan under första året för värnpliktig, som tilldelades fotfolket och uttagits till särskild vinterutbildning (skidlöpartjänst).

Kommandanten i Boden har förklarad sig intet hafva att erinra mot generalstabschefens förslag, då därigenom förtrogenheten med en verklig vintertjänst skulle väsentligen ökas inom armén på samma gång som skidlöparutbildningen för militära behof skulle komma att i högst afsevärd grad främjas. Därtill komme, att behofvet af fredsbesättning i Boden skulle, åtminstone till en viss grad, blifva tillgodosedt under den tid, som för närvarande låge mellan slutet af regementsöfningarna vid Norrbottens regemente intill början af följande års beväringerekrytskola. Ur vinterutbildningens synpunkt vore visserligen önskvärdt, att tjänstgöringen icke toge sin början förr än i midten af oktober, men med hänsyn till inkvarteringen och fredsbesättningsändamålet syntes den föreslagna tiden fördelaktigare. Den tjänstgöring af 180 dagar, som de till vinterutbildning (skidlöpartjänst) uttagna värnpliktiga skulle fullgöra vid Norrbottens regemente, borde nämligen infalla mellan slutet af regementsöfningarna och början af beväringerekrytskolan vid nämnda regemente.

Kommandan-
tens yttrande
angående
generalstabs-
chefens
förslag.

Armé-
förvaltningens
yttrande.

Arméförvaltningens intendents- och civila departement samt sjukvårdsstyrelse hafva ansett det af generalstabschefens förberörda utlåtande framgå, att viss del af det erforderliga befälet vid den trupp, som skulle sammandragas till den ifrågavarande vinterutbildningen, kunde behöfva beordras från till Boden icke förlagda truppförband. Då den tjänstgöring utom respektive förläggningssorter, som sålunda kunde komma att åläggas vissa officerare och underofficerare, icke torde kunna hänföras till sådan tjänstgöring vid vapenöfning, som anordnades i stället för dylik vid vederbörandes egna regementen, och under hvilken dagtraktamente enligt aflöningsreglementet för armén ej utginge, kunde icke undvikas årlig extra kostnad för tillfällig aflöning under de föreslagna utbildningskurserna. Dessutom komme gifvetvis särskilda kostnader att årligen uppstå för de färder i trupp eller resor, hvilka erfordrades för personalens inställelse till och afgang från tjänstgöringen, äfvensom eventuellt för manskapets underhåll under dylika färder.

Häri genom torde emellertid icke föränledas några så väsentligt ökade utgifter för vederbörliga anslag, nämligen reseanslaget, värnpliktsanslaget och mathållningsanslaget, att höjning i något af dem därför kunde vara nödvändigt; och funne arméförvaltningen sig följaktligen sakna anledning att hemställa om aflåtande af framställning till Riksdagen i sådant syfte.

Det nu föreliggande förslaget afsåge, att till tjänstgöring redan innevarande år under en tid af tre månader skulle inkallas minst 300 värnpliktige, hvilkas tjänstgöring enligt nu gällande bestämmelser eljest skulle taga sin början först under år 1911. För bestridande af utgifterna för detta manskaps underhåll m. m. samt för penningbidrag till detsamma vore visserligen erforderliga medel beviljade å 1911 års riksstat, men till följd af tjänstgöringens framflyttning komme gifvetvis 1910 års underhållsanslag att drabbas af ej obetydliga kostnader, för hvilka medel ej finnes tillgängliga förr än år 1911; och vidare komme år efter år enahanda förhållanden att inträffa, så länge den provisoriska anordningen med tjänstgöringens framflyttning fortfore. Hvad beträffade de anslag, som hade att bekosta bevaringsmanskapets aflöning och förplägnad, vore ju dessa båda af *förslagsanslags* natur, och följaktligen torde svårighet ej föreligga, att låta dessa anslag vidkännas den framflyttning af utgifter, som af ett bifall till förslaget i denna del skulle blifva en följd.

Efter vanliga beräkningsgrunder samt under förutsättning, att 300 man inkallades under 92 dagar, komme öfriga till år 1910 framflyttade utgifter att belöpa sig:

för munderingsanslaget, efter 33 öre för man och tjänstgöringsdag, till.....	kr.	9,108:—
för kasernutredningsanslaget, efter 10 öre för man och tjänstgöringsdag, till.....	»	2,760:—
för intendenturanslaget, efter 6 öre för man och tjänstgöringsdag, till.....	»	1,656:—
och för sjukvårdsanslaget, efter 2 öre för man och tjänstgöringsdag, till.....	»	552:—
		<hr/>
eller tillhopa kronor		14,076:—

Då dessa *reservationsanslag* vore så sparsamt tillmätta för år 1910, att de icke kunde medgifva någon framflyttning af nästföljande års utgifter, och den nu föreslagna provisoriska anordningen syntes kunna komma att någon tid fortfara, torde enklaste utvägen att reglera dessa förhållanden vara, att ersättning bereddles förenämnda reservationsanslag för ifrågavarande värnpliktiges tjänstgöring under år 1910 efter ofvan angifna beräkningsgrunder, samt att därefter vederbörlig afräkning ägde rum det år, den nu föreslagna provisoriska anordningen aflöstes. Denna ersättning torde emellertid framdeles på arméförvaltningens framställning kunna beredas anslagen från fjärde hufvudtitelns allmänna besparingar.

Jag anser det vara ett uppenbart missförhållande, att besättningen i Boden på sätt kommandanten anført icke alltid ens räcker till vaktgöringen och garnisonstjänsten i öfrigt. Visserligen saknas ännu en del truppförband af specialvapnen uti den i 1901 års härordning tillämnade besättningen och visserligen hafva de värnpliktigas tjänstgöring först 1909 vunnit sin fulla utsträckning enligt 1901 års värnpliktslag, men anmärkta missförhållandet kommer snarare att förvärras än förbättras, emedan bevakningen kräfver större styrka, allt efter som fästen och batterier hinna fullbordas. Det synes mig därför oundgängligen nödigt att snarast försöka råda bot på ifrågavarande förhållande utan att således afvakta afgörandet af ofvan nämnda till försvarskommitténs yttrande hänskjutna förslag. Men den provisoriska anordningen bör naturligtvis icke vara sådan, att den föregriper det slutliga afgörandet.

Chefens för generalstaben föreliggande förslag erbjuder i detta afseende en utväg. Med hänsyn till de klimatiska förhållandena i vårt land kräfver fälthären en särskild vinterutbildning och genom att förlägga denna utbildning till Boden kan man samtidigt i någon mån provisoriskt tillgodose dess behof af ökad besättning. Att döma af redan

vunnen erfarenhet torde det icke vara svårt att å frivillighetens väg — hvilken synes mig böra såvidt möjligt anlitas — erhålla för ändamålet erforderligt antal värnpliktige. Men, såsom jag nyss sagt, detta är blott ett sätt att provisoriskt lösa besättningsfrågan. Behovvet af vinterutbildning lär dock vara af mera bestående art. Skulle emellertid besättningsfrågan framdeles definitivt så ordnas, att vinterkommendering till Boden blifver obehöfelig ur vakttjänstens synpunkt, så kan dock, om resultatet visa sig goda, sådan kommendering fortfarande förläggas dit eller, om där saknas utrymme, till annan eller andra garnisonsorter för att då uteslutande afse vissa värnpliktigas utbildning för vintertjänst vid fälthären.

Vinterkommendering af värnpliktiga till Boden torde medföra ökade utgifter från reseanslaget och värnpliktsanslaget samt möjligen mathållningsanslaget. Men på sätt arméförvaltningen anfört kunna dessa utgifter gäldas af samma anslag, utan att dessa behöfva ökas; och för öfrigt komma de enligt min öfvertygelse att vida understiga de kostnader, som kommendanten i Boden beräknat för kommendering af indelt manskap. Vidare medför kommendering af värnpliktiga till Boden en förskjutning af vissa kostnader, hvilka beräknats för år 1911, men nu falla redan på år 1910. I den mån dessa kostnader utgå från förslagsanslag, regleras dock saken af sig själf. De skulle emellertid äfven utgå från fyra reservationsanslag; och då dessas belopp för år 1910 icke äro tillräckliga att vidkännas ökade kostnader, synes mig ur räkenskapssynpunkt enklast, att kostnaderna för år 1910, af arméförvaltningen beräknade till 14,076 kronor, gäldas af fjärde hufvudtitelns allmänna besparingar.

För att värnpliktige vid infanteriet skola kunna börja sin tjänstgöring redan första året fordras ett tillägg till värnpliktslagen i den af chefen för generalstaben antydda riktning. Lämpligast torde detta tillägg införas såsom en ny punkt i § 27 mom. 1 och erhålla följande lydelse: »För värnpliktig, som tilldelats fotfolket och uttagits till särskild vinterutbildning (skidlöpartjänst), må, på sätt Konungen finner godt förordna, första tjänstgöringen taga sin början redan under första året.»

Såväl af militära skäl som för undvikande af afsevärda kostnader är det enligt mitt förmenande högeligen önskligt, att denna lagstiftningsfråga förelägges nu sammanträdande Riksdag så tidigt, att vid eventuellt bifall till densamma uttagning till särskild vinterutbildning (skidlöpartjänst) må kunna äga rum redan vid 1910 års inskrifningsförrättningar, i hvilket fall den första vinterutbildningskursen kan anordnas vid Norrbottens regemente i oktober detta år.

Då jag nu föreslår ändring af § 27 mom. 1 i värnpliktslagen, an- håller jag att i underdånighet få fästa Eders Kungl. Maj:ts uppmärk- samhet på den i detta moment använda beteckningen »propedeutisk tjänstgöring vid universitetsklinikerna».

Så länge 1874 års stadga för de medicinska examina och den i sammanhang med dem föreskrifna kliniska undervisning ännu gällde, afsåg berörda beteckning den tjänstgöring under 6 månader, som stude- rande, hvilken ville aflägga medicine licentiatexamen, hade att närmast efter genomgången medicine kandidatexamen fullgöra vid ettdera uni- versitetets medicinska, kirurgiska och obstetriska kliniker.

Beteckningen »propedeutisk tjänstgöring vid universitetsklinikerna» har emellertid numera en något obestämdare betydelse. I § 20 af nådiga stadgan angående medicinska examina den 28 juni 1907 föreskrifves näm- ligen, att studerande, som vill aflägga medicine licentiatexamen, skall efter aflagd medicine kandidatexamen hafva bland annat genomgått dels under en tid af sammanlagdt 2 månader vid ettdera universitetets me- dicinska och kirurgiska kliniker propedeutiska kurser i de viktigaste kli- niska undersökningsmetoderna, i allmän kirurgi och i allmän sjukvårds- teknik samt därefter under en tid af 4 månader samtidigt hafva full- gjort grundläggande tjänstgöring vid samma universitets medicinska och kirurgiska kliniker samt patalogiskt-anatomiska institution.

Den medicinska utbildning, som afses i § 27 mom. 1 värnplikts- lagen, bör därför numera rätteligen betecknas såsom »propedeutiska kurser och grundläggande tjänstgöring».

Sedan från sjukvårdsinrättningarna i Lund påpekats värnpliktslagens ofullständighet i detta afseende, har öfverfältläkaren uti skrifvelse den 16 februari 1909 föreslagit, att i § 27 mom. 1 värnpliktslagen måtte i stället för orden »och fullgjort omedelbart därefter följande föreskrifven propedeutisk tjänstgöring vid universitetsklinikerna» insättas »och full- gjort därefter följande föreskrifna propedeutiska kurser och grundlag- gande tjänstgöring».

Mot detta förslag har jag intet att erinra.

*Fråga om
ändring af
uttrycket
propedeutisk
tjänstgöring
vid
universitets-
klinikerna.*

På grund af hvad jag sålunda anført får jag i underdånighet hem- ställa, det Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att antaga en så lydande

L a g

om ändrad lydelse af § 27 mom. 1 värnpliktslagen, den 14 juni 1901;

Häri genom förordnas, att § 27 mom. 1 värnpliktslagen skall erhålla följande ändrade lydelse:

§ 27.

1. Värnpliktig är, sedan han blifvit inskrifven, skyldig att för sin utbildning tjänstgöra under fredstid i det antal dagar, som här nedan angifves, nämligen:

a) vid *fotfolket, positionsartilleriet, fästningsartilleriet, fästningsingenjörtrupperna och trängen* i sammanlagdt tvåhundrafyrtio dagar, hvilken tjänstgöring, på sätt Konungen närmare förordnar, skall fullgöras:

med en första tjänstgöring (rekrytskola) om etthundrafemtio dagar under andra året; samt

med en repetitions-(regements-)öfning om trettio dagar under hvart och ett af andra, tredje och fjärde åren;

b) vid *rytteriet, fältartilleriet samt fältingenjör- och fälttelegraftrupperna* i sammanlagdt trehundra sextiofem dagar, hvilken tjänstgöring, på sätt Konungen närmare förordnar, skall fullgöras:

med en första tjänstgöring (rekrytskola) om tvåhundraåttio dagar, som tager sin början under första året, samt

med en repetitions-(regements-)öfning om fyrtyotvå dagar under hvart och ett af andra och tredje åren;

c) vid *flottan* i sammanlagdt trehundra dagar, hvilken tjänstgöring, på sätt Konungen närmare förordnar, skall fullgöras:

af de i § 25 mom. 1 a) nämnda värnpliktiga äfvensom af andra å sjömanshus inskrifna värnpliktiga till det antal Konungen bestämmer i en följd under första och andra året eller, där Konungen till följd af särskilda omständigheter pröfvar nödigt, under allenast andra året,

af dem, som utan att tillhöra sjömanshus jämlikt § 25 mom. 1 b) tilldelats flottan och som därvid inskrifvits till sjötjänst, jämväl i en följd under andra året eller, där Konungen till följd af särskilda omständigheter pröfvar nödigt, med en första tjänstgöring om tvåhundra dagar under första eller andra eller under första och andra året samt med en repetitionsöfning om etthundra dagar under fjärde året,

af till fästningstjänst inskrifna värnpliktiga med en första tjänstgöring om tvåhundrafemtioåtta dagar, som tager sin början under första

eller andra året, och med en repetitionsöfning om fyrtyotvå dagar under fjärde året, samt

af flottans öfriga värnpliktiga med en första tjänstgöring om tvåhundra dagar under första eller andra eller under första och andra året samt med en repetitionsöfning om etthundra dagar under fjärde året.

För värnpliktig, som tilldelats fotfolket och uttagits till särskild vinterutbildning (skidlöpartjänst), må, på sätt Konungen finner godt förordna, första tjänstgöringen taga sin början redan under första året.

Värnpliktig, uttagen till trängen i förvaltningstjänst eller egentlig sjukvårdstjänst, till stationstjänst vid flottan eller till särskild befattning vid hären eller flottan, så ock värnpliktig, som för utbildning vid Gottlands infanteriregemente uttagits från annat regementes inskrifningsområde, må, på sätt Konungen finner godt förordna, fullgöra honom åliggande tjänstgöring i en följd.

Värnpliktig, som aflagt medicine kandidatexamen och fullgjort därefter följande föreskrifna propedeutiska kurser och grundläggande tjänstgöring, äfvensom värnpliktig, hvilken aflagt tandläkarexamen, må, på sätt Konungen förordnar, fullgöra två eller flera repetitionsöfningar i en följd.

Repetitionsöfning må icke, där ej Konungen finner nödigt att för särskilda fall annorlunda förordna, äga rum

vid de inom Gäfleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län förlagda fotfolksregementen under tiden från och med den 11 juli till och med den 31 augusti samt

vid öfriga fotfolksregementen, med undantag af de för sjöfästningarna afsedda, under tiden från och med den 11 juli till och med den 9 september.

Denna lag träder genast efter utfärdandet i kraft.

Till denna departementschefens, af statsrådets öfriga ledamöter biträdda hemställen täcktes Hans Maj:ts Konungen lämna nådigt bifall, och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Gunnar Åkerman.